

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ ખાતે
સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૫૮૧૮/૨૦૧૨

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી રવિ આર. ત્રિપાઠી સહી/–

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી મોહિન્દર પાલ સહી/–

=====

- ૧ શું સ્થાનિક સમાચારપત્રોના રિપોર્ટરોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપી શકાય?
- ૨ રિપોર્ટરને મોકલવો કે નહીં?
- ૩ શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની અંતિમ નકલ જોવા માગે છે?
- ૪ શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ હુકમ અંગે કાયદાના નોંધપાત્ર સવાલનો સમાવેશ થાય છે?
- ૫ શું તે દીવાની ન્યાયાધીશને મોકલવાનો છે?

૧ અને ૨ હા; ૩ અને ૫ ના

=====

કાંતિલાલ બાબુભાઈ વણકર મરણ ગયેલ હોવાથી સવિતાબેન વણકર થકી...
અરજદાર(રો)

વિરુદ્ધ

ચીફ જનરલ મેનેજર ભારત સંચાર નિગમ લિમિટેડ અને ર... સામાવાળા(ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર(રો) નં. ૧ તરફે વકીલ શ્રી પી. એચ. પાઠક

અરજદાર(રો) નં. ૧ તરફે વકીલ શ્રી આર. સી. પાઠક

સામાવાળા(ઓ) નં. ૩ તરફે પ્રત્યક્ષ બજવણી સોગંદનામું દાખલ કરાયું નથી
(આર)

સામાવાળા(ઓ) નં. ૧-૨ તરફે વકીલ સુશ્રી રૂપલ આર. પટેલ

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તી શ્રી રવિ આર. ત્રિપાઠી

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તી શ્રી મોહિન્દર પાલ

તારીખ:૨૧/૦૪/૨૦૧૪

મૌખિક ચુકાદો

માનનીય ન્યાયમૂર્તી શ્રી રવિ આર. ત્રિપાઠી

૧ કેસની હકીકતોની કાળજીપૂર્વક વિચારણા કરવા પર, આ અદાલતનો અભિપ્રાય છે કે હાથ પર કેસ કરતાં વધુ પીડાદાયક કેસ હોઈ શકે નહીં. આ કેસમાં ૧૯૭૮થી કામચલાઉ મજૂર તરીકે કામ કરતા ઓછા પગારવાળા કર્મચારીની વિધવા, જોકે ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા તેની તરફેણમાં અધિકારનો ચુકાદો આપવામાં આવ્યો હતો, જેને આ અદાલતના વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશે

૧૯૯૯ના એસ.સી.એ. ૪૧૯૭ અને ૨૦૦૦ના એસ.સી.એ. ૧૨૪૯૩ માં આદેશ પસાર કરીને સમર્થન આપ્યું હતું (એક વિભાગ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવ્યું હતું અને બીજું કામદાર દ્વારા એવોર્ડનો અમલ ન કરવાની ફરિયાદ કરીને દાખલ કરવામાં આવ્યું હતું) આ બાબતને નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતમાં લઈ જવામાં આવી હતી જેને બરતરફ કરવામાં આવી હતી અને કર્મચારી-કામચલાઉ મજૂરને પસાર કરાયેલા આદેશની સ્પષ્ટતા માટે પરચુરણ દીવાની અરજી દાખલ કરીને આ અદાલતનો સંપર્ક કરવાની ફરજ પડી હતી. આ અદાલત દ્વારા ૧૯.૧૦.૨૦૦૧ પર અને આ અદાલત દ્વારા તારીખ ૨૬.૬.૨૦૦૯ ના આદેશ દ્વારા સ્પષ્ટતા કર્યા પછી પણ, ગરીબ કામચલાઉ મજૂરને નામદાર કેન્દ્રીય વહીવટી ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ ૨૦૧૦ના ઓ.એ.નં. ૩૨૧ તરીકે અન્ય ઓ.એ. દાખલ કરવા માટે પ્રેરિત કરવામાં આવ્યો હતો. જાણે કે તે પૂરતું ન હતું, તેમને ફરીથી ૨૦૧૧ ના ઓ.એ.નં. ૮૮ દાખલ કરીને નામદાર કેન્દ્રીય વહીવટી ટ્રિબ્યુનલનો સંપર્ક કરવા માટે મજબૂર કરવામાં આવ્યા હતા, જેને નામદાર કેન્દ્રીય વહીવટી ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા ચુકાદા અને તારીખના આદેશના પેરા ૮ માં નિર્ધારિત આધારો પર બરતરફ કરવામાં આવ્યા હતા.

આ યાત્રામાં મજૂરે પોતાનો જીવ ગુમાવ્યો અને હવે ગરીબ વિધવા આ અદાલત સમક્ષ છે.

૨. આ અદાલતનો અભિપ્રાય છે કે જોકે વિભાગે અદાલત દ્વારા જાહેર નાણાં ખર્ચા પછી અદાલતમાં બાબતોની કાર્યવાહી કરવી પડે છે અને સંબંધિત અધિકારીએ પોતાના ખિસ્સામાંથી કંઈપણ ખર્ચ ન કરવું પડે તે હકીકત માટે, આ પ્રકારની મુકદ્દમા વર્તમાન અરજદાર (મજૂરની વિધવા) જેવી વ્યક્તિઓની પીડા અને પીડાને લંબાવે છે, જે ૧૯૯૧થી ઉપરોક્ત અનુકૂળ ચુકાદો આપીને ન્યાયની માંગ કરી રહી છે. આ અદાલતને નુકસાન થઈ રહ્યું છે કે નામદાર કેન્દ્રીય વહીવટી ટ્રિબ્યુનલ વર્ષ ૧૯૯૯માં ૧૯૯૩ના સંદર્ભ (આઈટી) નંબર ૨માં નામદાર ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસાર કરાયેલા અંતિમ આદેશ (એવોર્ડ) નું અર્થઘટન કેવી રીતે કરી શક્યું હોત, જેમાં તેમને પુનઃસ્થાપિત કરવાનો આદેશ આપવામાં આવ્યો હતો, જેને 'કોર્ટ અથવા ટ્રિબ્યુનલના આદેશના હસ્તક્ષેપ દ્વારા સેવામાં ચાલુ રહેવું' કહી શકાય. તે મૃત મજૂરનો કેસ નથી કે તેને ટ્રિબ્યુનલ અથવા કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા વચગાળાના આદેશના આધારે સેવામાં ચાલુ રાખવામાં આવ્યો હતો. નામદાર ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલના ચુકાદા અને ચુકાદા દ્વારા તેમની તરફેણમાં અંતિમ ચુકાદો આપવામાં આવ્યો હતો, જેની એક નકલ ખૂબ જ રેકૉર્ડ પર છે અને જેનો સંબંધિત ભાગ નીચે મુજબ છે:

“ સંદર્ભની મંજૂરી છે. પ્રથમ પક્ષને સંબંધિત કામદાર શ્રી કાંતિભાઈ બાબુભાઈ વનકરને તેમના જુનિયર કામદારો, શ્રી રમેશભાઈ પ્રજાપતિ અને પંકજકુમાર પ્રજાપતીને જે દિવસે કામચલાઉ દરજ્જો આપવામાં આવ્યો હતો તે દિવસથી તેમને તેમના મૂળ પદ પર પુનઃસ્થાપિત કરવા અને તે જ દિવસથી તેમને વેતન અને અન્ય તમામ લાભો પાછા આપવા માટે નિર્દેશ આપવામાં આવે છે.

(મહત્વ દર્શાવાયું)

૩. તે દુર્ભાગ્યપૂર્ણ છે કે ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલના ઉપરોક્ત ચુકાદા અને આદેશને ૧૯૯૯ના એસ.સી.એ. ૪૧૯૭ દાખલ કરીને આ અદાલત સમક્ષ પડકારવામાં આવ્યો હતો. ગરીબ મજૂરએ ચુકાદાના અમલીકરણ માટે ૨૦૦૦ની એસ.સી.એ. ૧૨૪૮૩ દાખલ કરીને આ અદાલતનો સંપર્ક કરવો જરૂરી હતો. આ અદાલતે ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલના ચુકાદામાં કોસ્મેટિક ફેરફાર કરીને ફેરફાર કર્યો હતો, જે ૧૯.૧૦.૨૦૦૧ તારીખના આદેશમાં દર્શાવવામાં આવ્યો છે, જેનો સંબંધિત ભાગ નીચે મુજબ છે:

“ ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા આપવામાં આવેલા તર્કને ધ્યાનમાં લેતા, જે સંપૂર્ણપણે પુરાવાની મુલવણી પર આધારિત છે, જ્યાં સુધી ઉપરોક્ત કામદારની પુનઃસ્થાપના અંગેના પ્રશ્નનો સંબંધ છે ત્યાં સુધી મને શ્રી શાહ ની ઉપરોક્ત દલીલમાં કોઈ તથ્ય મળતું નથી. જો કે, શ્રી મિશ્રા એ વાજબી રીતે સ્વીકાર્યું છે કે જો આ અદાલત દ્વારા પાછળના વેતનના ચુકાદામાં યોગ્ય ફેરફાર કરવામાં આવે તો તેને કોઈ વાંધો નથી. કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં, તેથી, હું નિર્દેશ આપું છું કે સંબંધિત કામદાર ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલના ચુકાદા મુજબ કામચલાઉ કર્મચારીનો દરજ્જો મેળવવા માટે હકદાર રહેશે અને પુનઃસ્થાપના અંગે ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા જે પણ લાભો આપવામાં આવે છે તેને આ આદેશમાં સમર્થન આપવામાં આવ્યું છે. સંબંધિત કામદાર ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલના આદેશની તારીખથી તેના નિયમિત વેતન માટે હકદાર રહેશે અને તે ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલના આદેશની તારીખથી કામચલાઉ દરજ્જાનો પણ હકદાર રહેશે.

(મહત્વ દર્શાવાયું)

આ અદાલતે હુકમ કર્યો કે:

“ જ્યાં સુધી પુનઃસ્થાપનાની વાત છે, વિભાગને અરજદારને તાત્કાલિક અને કોઈ પણ સંજોગોમાં, આજથી બે

અઠવાડિયાના સમયગાળામાં પુનઃસ્થાપિત કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો છે. ”.

(મહત્વ દર્શાવાયું)

૩. ૧ આ અદાલત દ્વારા ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલના ચુકાદા અને ચુકાદાને મંજૂરી આપવામાં આવ્યા પછી મજૂરની પીડાનો અંત આવવો જોઈતો હતો, પરંતુ તે બન્યું નહીં અને આ બાબત એસએલપીમાં નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલત સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવી હતી. મુકદ્દમા માટે (ગરીબ કામચલાઉ મજૂરને સર્વોચ્ચ અદાલતમાં ખેંચીને) ખર્ચવામાં આવેલી રકમ પણ મજૂરને ચૂકવવાપાત્ર રકમ કરતાં વધારે હોવી જોઈએ. જો કે, એસએલપીને ૧૬.૭.૨૦૦૪ ના આદેશ દ્વારા બરતરફ કરવામાં આવી હતી. તે પણ ગરીબ મજૂરની પીડા અને પીડાનો 'અંત' લાવ્યો ન હતો અને તેને ૨૦૦૫ની એમસીએ નં. ૯૨૧ તરીકે વિવિધ દીવાની અરજી દાખલ કરવા માટે કહેવામાં આવ્યું હતું, જેમાં આ અદાલતે તારીખ ૧૯.૧૦.૨૦૦૧ ના આદેશની સ્પષ્ટતા માંગી હતી અને આ અદાલતે ૨૦૦૫ના એમસીએ નં. ૯૨૧ માં તારીખ ૨૬.૬.૨૦૦૯ ના આદેશ દ્વારા જાહેર કર્યું હતું કે:

“ હવે, નિર્દેશને જેમ છે તેમ વાંચીને, નિર્દેશનો હેતુ સ્પષ્ટ છે કે અદાલતનો ઇરાદો માત્ર વેતન પાછું આપવાના નિર્દેશમાં ફેરફાર કરવાનો હતો, પુનઃસ્થાપનના આદેશ અથવા કામચલાઉ દરજ્જો આપવા સહિત અન્ય કોઈ આદેશમાં નહીં. જો કે, આદેશ આપતી વખતે, તે સજામાં, એવું બહાર આવ્યું છે કે જાણે તે દરજ્જો આપવામાં આવવાનો હતો જે કોઈ પણ રીતે આ અદાલત દ્વારા કરવામાં આવેલા આદેશની યોજના સાથે બંધબેસતું નથી કારણ કે સ્પષ્ટ શબ્દોમાં, કોર્ટે જણાવ્યું છે કે તેણે એવોર્ડમાં માત્ર વેતનમાં ફેરફાર કર્યો છે. ટ્રિબ્યુનલનો ચુકાદો અને તેનો અંતિમ નિર્દેશ નીચે મુજબ છે:—

“સંદર્ભની મંજૂરી છે. પ્રથમ પક્ષ સંબંધિત કામદાર શ્રી કાંતિભાઈ બાબુભાઈ વનકરને તેમના જુનિયર કામદારોને નામ આપવામાં આવ્યું તે દિવસથી તેમને કામચલાઉ દરજ્જો આપીને તેમના મૂળ પદ પર પુનઃસ્થાપિત કરવા માટે સીધો છે. શ્રી રમેશભાઈ પ્રજાપતિ અને પંકાજકુમાર પ્રજાપતિ અને તે જ દિવસથી તેમને વેતન અને અન્ય તમામ લાભો પાછા આપવા. પ્રથમ પક્ષને બીજા પક્ષને સંદર્ભ ખર્ચ માટે રૂ. ૫૦૦ ચૂકવવાનો પણ નિર્દેશ આપવામાં આવે છે. આ પુરસ્કાર પ્રકાશનની તારીખથી એક મહિનાની અંદર લાગુ થવો જોઈએ. ”.

(મહત્વ દર્શાવાયું)

૩. ૨ આ સ્પષ્ટતાથી પણ ગરીબ મજૂરને મદદ મળી ન હતી અને તેને ૨૦૧૦ ની ઓ.એ.નં. ૩૨૧ દાખલ કરીને ફરીથી નામદાર કેન્દ્રીય વહીવટી ટ્રિબ્યુનલનો સંપર્ક કરવાની ફરજ પડી હતી. તે ઓ. એ. નો નિકાલ કરવામાં આવ્યો હતો કે અરજદારને વિગતવાર રજૂઆત સાથે સત્તાવાળાઓનો સંપર્ક કરવા માટે કહેવામાં આવ્યું હતું અને તે રજૂઆત, કોઈ સારા સમાચાર લાવવાને બદલે, એક સમાચાર સાથે આવી હતી કે તેનો પગાર ૫,૩૧૮/- રૂપિયાથી ઘટાડીને ૪,૬૯૫/- રૂપિયા કરવામાં આવ્યો હતો અને તેથી, ગરીબ મજૂરને ૨૦૧૧ ની ઓ.એ.નં. ૮૮ દાખલ કરીને ફરીથી નામદાર કેન્દ્રીય વહીવટી ટ્રિબ્યુનલનો સંપર્ક કરવાની ફરજ પડી હતી, જેને નામદાર ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા બરતરફ કરવામાં આવે છે અને તેથી, વર્તમાન સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન દાખલ કરવામાં આવે છે. હકીકતમાં, ગરીબ મજૂરએ વિભાગને ૦૧.૦૧.૨૦૧૧ ની તારીખની નોટિસ મોકલી હતી, જેની એક નકલ આ અરજીના પરિશિષ્ટ-૧માં રજૂ કરવામાં આવી

છે. પરંતુ તે બધું વ્યર્થ ગયું અને અરજદાર, તેની વેદના ચાલુ રાખીને, આ અદાલત સમક્ષ છે અને આ અરજીની સુનાવણીની રાહ જોતી વખતે, રૂ.૫.૯.૨૦૧૨ પર મૃત્યુ પામ્યો અને તેથી, અરજદાર તરીકે આ અદાલત સમક્ષ મૃત મજૂરના વારસદાર તરીકે કામચલાઉ મજૂરની પત્ની.

જ. આ અદાલત પાસે સરકારી અધિકારીઓના વલણની નિંદા કરવા માટે શબ્દો નથી કે જેમણે ૧૯૯૧ થી ૨૦૧૪ સુધી ગરીબ મજૂરને એક પછી એક મુકદ્દમામાં ઉશ્કેર્યા હતા. ગરીબ કામચલાઉ મજૂર ૨૦૧૨ માં છેલ્લી મુસાફરી માટે રવાના થયો હતો અને હવે તેની પત્ની ૦૬.૦૨.૧૯૯૯ પર પસાર થયેલા ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલના ચુકાદા અને આદેશમાંથી વહેતા કાયદેસરના લાભો મેળવવા માટે આ અદાલત સમક્ષ છે.

પ સત્તાવાળાઓને નિર્દેશ આપવામાં આવે છે કે અરજદારને તે તારીખથી કામચલાઉ દરજ્જો અને નિયમિતતા આપવામાં આવે કે જેના પર તેના જુનિયરને લાભ આપવામાં આવ્યો હતો, જે બદલામાં કેઝ્યુઅલ મજૂરની ગરીબ વિધવાને પારિવારિક પેન્શન માટે હકદાર બનાવશે.

૬. અરજીને મંજૂરી છે. સત્તાવાળાઓને અરજદારની સેવામાં પુનઃસ્થાપનના તમામ પરિણામી લાભો તેની પત્નીને ચૂકવવા માટે નિર્દેશ આપવામાં આવે છે, સાથે સાથે નામદાર ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલના ચુકાદામાં ઉલ્લેખિત તેના જુનિયરની સમકક્ષ પગાર નક્કી કરવાને કારણે ઊભી થતી તમામ બાકી રકમ પણ ચૂકવવા માટે નિર્દેશ આપવામાં આવે છે.

૬. ૧ સુપ્રીમ કોર્ટ સુધી આ બાબતને આગળ વધારવામાં વિભાગ દ્વારા લેવામાં આવતા સમયને ધ્યાનમાં રાખીને, અરજીને રૂ. ૨૫,૦૦૦/- ના ખર્ચ સાથે મંજૂરી આપવામાં આવી છે, જે આ આદેશનો લાભ આપતા પહેલા પણ ગરીબ વિધવાને અલગથી ચૂકવવા જોઈએ, શક્ય તેટલી વહેલી તકે પરંતુ ૩૧.૫.૨૦૧૪ પછી નહીં. જો ખર્ચની આ રકમ તેણીને ચૂકવવામાં નહીં આવે, તો કોર્ટ વધુ આદેશો પસાર કરવા માટે મજબૂર થશે. રૂલને એન્સોલ્યુટ બનાવવામાં આવ્યો.

સહી/-
(રવિ આર. ત્રિપાઠી, ન્યાયમૂર્તી)

સહી/-
(મોહિન્દર પાલ, ન્યાયમૂર્તી)

(કે. એમ. જી. થિલાક)

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.